

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 1

Nr.1

Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atvēršanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 2

Saturs

Ievads.....	3
I Informatīvā ziņojuma vai MK noteikumu nosaukums.....	3
II Vispārīgie jautājumi.....	3
III Prasības projekta iesniedzējam.....	7
IV Atbalstāmās darbības un izmaksas.....	8
V Investīciju un projektu ieviešanas nosacījumi.....	11
VI Investīciju uzraudzība.....	22
VII Ar komercdarbības atbalsta saņemšanu saistītie nosacījumi (ja attiecināms).....	24

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 3

Ievads

- Ar mērķi nodrošināt vienotu izpratni un pieeju Latvijas atveseļošanas un noturības plāna, kuru novērtējusi Eiropas Komisija (turpmāk – EK) un kura novērtējumu apstiprinājusi Eiropas Padome (turpmāk – EP), pieņemot EK priekšlikumu EP īstenošanas lēmumam (turpmāk – AF plāns) definēto reformu un investīciju ieviešanai, Finanšu ministrija kā AF plāna koordinējošā iestāde ir izstrādājusi vadlīnijas par AF plāna reformu¹ un investīciju ieviešanas nosacījumu noteikšanu, kas iekļaujami Ministru kabineta (turpmāk – MK) informatīvajos ziņojumos vai MK noteikumos par AF plāna reformu vai investīciju ieviešanu (turpmāk – MK noteikumi).

I Informatīvā ziņojuma vai MK noteikumu nosaukums

- Informatīvā ziņojuma vai MK noteikumu nosaukumā norāda, uz kuru AF plāna reformu vai investīciju attiecināmi plānotie ieguldījumi, norādot atbilstošu AF plānā noteikto identifikācijas numuru, nepieciešamības gadījumā investīciju ieviešanu var plānot vairākās projektu iesniegumu atlases kārtās.
- Gadījumos, kad AF plāna investīcijas ieviešana plānota vairākās projektu iesniegumu atlases kārtās (piemēram, projektu iesniegumu atlases plānots izsludināt ar noteiktu regularitāti), taču tām nav plānots atšķirīgs regulējums, izstrādā vienotus MK noteikumus par AF plāna investīcijas vai projektu iesniegumu atlases kārtu ieviešanu.

II Vispārīgie jautājumi

- Nozares ministrijas un Valsts kancelejas pienākums ir izstrādāt savā pārziņā esošās AF plānā iekļautās reformas vai investīcijas atbalsta piešķiršanas mehānisma ieviešanas kārtību, izvērtējot tās pārziņā esošo atbalsta jomu specifiku sadarbībā ar Finanšu ministriju kā AF koordinējošo iestādi, ievērojot [likuma Par budžetu un finanšu vadību](#) 19.³ pantā² ietvertu deleģējumu un izvēloties kādu no šiem formātiem:
 - informatīvais ziņojums un MK sēdes protokollēmums;**
 - MK noteikumi, anotācija un MK sēdes protokollēmums.**
- Izvēloties investīciju ieviešanas nosacījumu formātu, nozares ministrija vai Valsts kanceleja izvērtē plānotā finansējuma saņēmēja juridisko statusu, sasniedzamos atskaites

¹ Šo vadlīniju izpratnē investīciju ieviešanas nosacījumi attiecināmi arī uz reformas ieviešanu, gadījumos, kad AF plānā paredzēti projekti reformu īstenošanai.

² Likuma par budžetu un finanšu vadību 19.³ pants “Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms. (1) Ministru kabinets izveido efektīvu, pārskatāmu un pareizas finanšu pārvaldības principiem atbilstošu uzraudzības kārtību Eiropas Savienības budžeta programmas Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanai, lai veicinātu Eiropas Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, stiprinot dalībvalstu noturības un pielāgošanās spējas nolūkā mazināt Covid-19 krīzes radīto sociālo un ekonomisko ietekmi, un atbalstītu pāreju uz zaļo un digitālo ekonomiku, veicinātu Eiropas Savienības ekonomikas izaugsmes potenciālu un darba vietu radīšanu, kā arī Eiropas Savienības 2030. gadam izvērīto klimata mērķu sasniegšanu un 2050. gadam izvērīto klimata neitralitātes mērķu sasniegšanu un saņemtu Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansējumu gan grantu, gan aizdevumu veidā Latvijā. (2) Ministru kabinets nosaka Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma ieviešanas un nacionālā ekonomikas atveseļošanas un noturības plāna īstenošanas un uzraudzības kārtību un nepieciešamās informācijas sistēmas izveides un izmantošanas kārtību, kā arī šā mehānisma ieviešanā iesaistīto institūciju tiesības pieprasīt un saņemt tiešu pieeju datiem valsts informācijas sistēmās tādā apmērā, kāds nepieciešams un kādā to paredz Ministru kabinets attiecīgo pienākumu izpildei.”; pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/58057-likums-par-budzetu-un-finansu-vadibu>

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 4

punktus un mērķus, vai AF plāna līdzekļus plānots novirzīt konkrētām reformu ietvaros plānotām darbībām, plānoto projektu iesniegumu atlases veidu un AF plānā ietverto informāciju par izmaksu aprēķina metodiku un investīciju ieviešanas kārtību (t.i., vai tiek plānots īstenot daudzpakāpju pārvaldības projektus). Vienlaikus izvērtē katra no šo vadlīniju iepriekšējā punktā minētā formāta lietderīgumu, iespējamo ieguvumu, administratīvo slogu un risinājuma efektivitāti, izvēli pamatojot informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumu anotācijā.

6. Izvēloties Atveseļošanas fonda (turpmāk – AF) investīcijas ieviešanas nosacījumu formātu, nozares ministrija vai Valsts kanceleja, ņem vērā:

- 1) vai atbalsts plānots atvasinātam publisko vai privāto tiesību subjektam (komersantiem, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām) (ieteicams izstrādāt MK noteikumus);
- 2) vai atbalsts plānots saimnieciskās darbības veicējiem, t.sk. fiziskām personām – saimnieciskās darbības veicējiem, neatkarīgi no tā, vai tie ir privātie vai publiskie subjekti (izstrādājami MK noteikumi);
- 3) vai plānots, ka finansējuma saņēmējs atbalstu tālāk sniegs gala labuma guvējiem (daudzpakāpju pārvaldības projekti) (ieteicams izstrādāt MK noteikumus);
- 4) vai atbalsts tiks sniegts finanšu instrumentu vai kombinētā atbalsta veidā (izstrādājami MK noteikumi);
- 5) vai nepieciešama projektu iesniegumu atlase (ieteicams izstrādāt MK noteikumus);
- 6) vai atbalsts paredzēts iepriekš noteiktam publisko tiesību subjektam (valsts budžeta iestādēm un valsts kapitālsabiedrībām³, ministriju padotībā esošām iestādēm), vai atvasinātai publiskai personai vai privāto tiesību subjektam, kas veic valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu (ieteicams izstrādāt informatīvo ziņojumu);
- 7) vai AF plānā ir jau noteikti plānotie īstenojamie projekti (ieteicams izstrādāt informatīvo ziņojumu).

7. MK noteikumu deleģējumā ietver atsauci uz Likuma par budžetu un finanšu vadību 19.³ panta otro daļu, ko var papildināt ar nozares specifisko normatīvo aktu atsaucēm, ja attiecināms.

8. Informatīvā ziņojuma vai MK noteikumu saturam ir jāatbilst Likuma par budžetu un finanšu vadību 19.³ panta otrajā daļā ietvertajam pilnvarojumam. Informatīvā ziņojuma vai MK noteikumu pirmajā punktā nosakāms to saturs, precīzi atspoguļojot Likumā par budžetu un finanšu vadību noteikto pilnvarojumu MK. Pilnvarojumu iespējams paplašināt saistībā ar Likuma par budžeta un finanšu vadību 19.³ panta pirmajā daļā noteikto, proti, ka MK izveido efektīvu, pārskatāmu un pareizas finanšu pārvaldības principiem atbilstošu uzraudzības kārtību AF investīcijas ieviešanai, tai skaitā, lai saņemtu AF finansējumu gan grantu, gan aizdevumu veidā Latvijā.

9. Atbilstoši Likuma par budžetu un finanšu vadību 19.³ panta otrajā daļā ietvertajam pilnvarojumam informatīvā ziņojuma vai MK noteikumu sākumā definē to saturu, pamatā balstoties uz AF plānā ietverto informāciju par attiecīgo plānoto investīciju nosaka:

- 1) investīcijas mērķi;

³ Kas veic valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 5

- 2) mērķa grupu (ja attiecināms);
- 3) investīcijas sasaisti un ietekmi uz īstenojamo reformu (ja attiecināms);
- 4) rādītājus un to sasniegšanas termiņus⁴:
 - a) atskaites punktus⁵;
 - b) mērķi⁶;
 - c) uzraudzības rādītājus⁷ (ja attiecināms);
 - d) kopējos rādītājus⁸ (ja attiecināms).
- 5) investīcijas finansējumu, t.sk. priekšfinansējums (ja attiecināms), citus finansējuma avotus (piemēram, valsts budžeta līdzfinansējumu⁹, lai nosegtu pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) izmaksas, administrēšanas u.c. izdevumus), plānoto naudas plūsmu, maksājumu veikšanas kārtību, par maksājumu veikšanu atbildīgo iestādi;
- 6) investīcijas/ projekta īstenošanas termiņu;
- 7) komercdarbības atbalsta sniedzēju (attiecināms komercdarbības atbalsta gadījumā);
- 8) investīcijas atbalsta sniedzēju (līgumslēdzēju);
- 9) atbalsta veidu, tā piemērošanas nosacījumus (grants/ finanšu instruments/ kombinēts atbalsts);
- 10) prasības projekta iesniedzējam un gala labuma guvējiem (ja attiecināms)¹⁰;
- 11) atbildības sadalījumu starp iesaistītajām institūcijām un finansējuma saņēmēju, proti, tiesības un pienākumus, tai skaitā uzraudzības nosacījumus (arī, lai pārliecinātos, ka finansējuma saņēmējam piešķirtais finansējums, kas nav kvalificējams kā komercdarbības atbalsts, tāds saglabājas arī visā uzraudzības periodā);
- 12) atbalstāmās darbības, attiecināmās izmaksas un izmaksu aprēķina metodikas aprakstu (ja attiecināms), balstoties uz AF plāna pielikumos ietvertu izmaksu pamatojošo informāciju;
- 13) komercdarbības atbalsta nosacījumi un piemērojamais regulējums (ja attiecināms);

⁴ Kopējiem rādītājiem nav nepieciešams noteikt sasniegšanas termiņus vai sasniedzamās vērtības, ir tikai ziņojamas aktuālās sasniegtās vērtības.

⁵ Noteikti Padomes īstenošanas lēmumā par Latvijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu; pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0340&from=EN>

⁶ Noteikti Padomes īstenošanas lēmumā par Latvijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu; pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0340&from=EN>

⁷ Ministru kabineta 2022.gada 1.februāra noteikumi Nr. 90 "Par Atveseļošanas fonda plāna Darbības kārtību, par kuru vienojas Eiropas Komisija un Latvija"; pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/329614-par-atveselosanas-fonda-plana-darbibas-kartibu-par-kuru-vienojas-eiropas-komisija-un-latvija>; Noteikti **Darbības kārtībā** pieejama Latviešu valodā: https://www.esfondi.lv/upload/anm/darbibas_kartiba_lv.pdf.

⁸ Komisijas 2021.gada 28.septembra Deleģētā regula (ES) Nr. 2021/2106, ar kuru, nosakot atveseļošanas un noturības rezultātu pārskata kopējos rādītājus un detalizētos elementus, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu pielikums "Kopējo rādītāju saraksts"; pieejams: [EUR-Lex - 32021R2106 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eur-lex-content/EN/REG/HTML/?uri=CELEX:32021R2106-EN-20210928-01-001-1); Ar Eiropas Komisiju saskaņotais kopējo rādītāju saraksts katrai investīcijai pieejams [ESfondi.lv](https://www.esfondi.lv/); https://www.esfondi.lv/upload/anm/af-kopejie_raditaji_-04032021.xlsx

⁹ Atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 17.jūlija noteikumu Nr. 421 "Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriāciju izmaiņas" 24.7. un 24.3. apakšpunktam.

¹⁰ Ja AF plānā identificēti konkrēti projekti un projektu iesniedzēji, attiecīgi norāda tos. Prasības neiekļauj, ja AF plānā ir norādīti konkrēti projekta iesniedzēji (projektu iesniegumi), ja vien AF regulējums neizvirza noteiktas prasības. Ja tiek piemērots komercdarbības atbalsta regulējums (tālākminētais 11.apakšpunkts), attiecīgi nepieciešamās prasības projekta iesniedzējam un gala labuma guvējam tiek iekļautas informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 6

- 14) principa “Nenodarīt būtisku kaitējumu”¹¹ (turpmāk – NBK¹²) novērtējumā noteiktās veicamās darbības (ja attiecināms);
- 15) investīcijas sasaiste, sinerģija un demarkācija ar citu atbalsta instrumentu investīcijām, dubultfinansējuma riska mazināšana (ja attiecināms);
- 16) investīcijas sasaiste ar atklātas stratēģiskās autonomijas un drošības jautājumiem (ja attiecināms);
- 17) investīcijas sasaiste ar pārrobežu un daudzvalstu projektiem (ja attiecināms);
- 18) investīcijas sasaiste ar Zaļo dimensiju¹³ (ja attiecināms);
- 19) investīcijas sasaiste ar Digitālo dimensiju¹⁴ (ja attiecināms);
- 20) par investīcijas ieviešanu atbildīgo nozares ministriju vai Valsts kanceleju;
- 21) projektu iesniegumu atlases veidu un atbalsta piešķiršanas atteikuma apstrīdēšanas kārtību (ja attiecināms);
- 22) projekta ieviešanas teritoriju;
- 23) projektu iesniegumu izslēgšanas kritērijus;
- 24) projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus, to piemērošanas skaidrojumus (nav attiecināms uz finansējuma saņēmēju, ja investīcija ieviešama finanšu instrumentu veidā);
- 25) vizuālās identitātes prasības;
- 26) stratēģiski svarīgi projekti (ja attiecināms);
- 27) īpašumtiesības, kas saistītas ar ieguldījumiem infrastruktūrā (ja attiecināms);
- 28) nosacījumi, kas iekļaujami līgumā vai vienošanās par projekta īstenošanu¹⁵, ja līgumslēdzējs ir Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk – CFLA), vai cita iestāde, kas nav atbildīgā nozares ministrija vai Valsts kanceleja (ja attiecināms);
- 29) līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu vienpusēja uzteikuma nosacījumus (ja attiecināms);
- 30) informācijas ievades Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā (turpmāk – KPVIS) nosacījumus;
- 31) dokumentu glabāšanas nosacījumus un ilgumu;
- 32) investīciju un projektu īstenošanas nosacījumus;
- 33) u.c. nepieciešamā informācija, lai nodrošinātu attiecīgās investīcijas sekmīgu ieviešanu.

10. Ja saskaņā ar EK izvirzītajiem nosacījumiem attiecināms, nozares ministrija un Valsts kanceleja nosūta informatīvā ziņojuma vai MK noteikumu projektu FM kā AF plāna koordinātoram iesniegšanai **neformālai saskaņošanai EK** atbildīgajam ģenerāldirektorātam pēc tam, kad attiecīgais informatīvā ziņojuma vai MK noteikumu projekts ir izstrādāts un nacionāli, ievērojot normatīvajos aktos un šajās vadlīnijas noteikto

¹¹ Eiropas Komisijas vadlīnijas – *Commission Notice “Technical guidance on the application of “do not significant harm” under Recovery and Resilience Facility Regulation”*; pieejamas: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/c2021_1054_en.pdf

¹² *Do no significant harm*

¹³ Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2021.gada 12.februāra regulas Nr. 2021/241 ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu 16.panta 2.punkta (b) daļas i) apakšpunktam; pieejama <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0241&from=EN>

¹⁴ Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2021.gada 12.februāra regulas Nr. 2021/241 ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu 16.panta 2.punkta (b) daļas ii) apakšpunktam; pieejama <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0241&from=EN>

¹⁵ Šeit un turpmāk šajās vadlīnijās līgumu vai vienošanos par projektu īstenošanu kā saistību formu, ja nepieciešams, ir iespējams aizstāt ar administratīvo aktu, vienlaikus nodrošinot visu nepieciešamo uzraudzības noteikumu īstenošanu.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 7

kārtību, saskaņots pirms tā virzības apstiprināšanai MK (piemēram, sabiedrības līdzdalības ietvaros nosūtot saiti FM kā AF plāna koordinatoram uz publicēto MK noteikumu projektu un sākotnējās ietekmes novērtējumu (anotāciju)). Ja nepieciešams, paralēli tiek veiktas konsultācijas ar EK Konkurences ģenerāldirektorātu.

III Prasības projekta iesniedzējam

11. Atkarībā no investīcijas jomas un specifikas, norāda prasības projekta iesniedzējam, kuras tiek vērtētas atbilstoši informatīvajā ziņojumā un MK noteikumos noteiktajiem ieviešanas nosacījumiem un MK noteikumos noteiktajiem projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem (ja attiecināms), lai pārliecinātos par projekta iesniedzēja atbilstību tam izvirzītajām prasībām, un iekļautā informācija projektā iesniegumā ļautu gūt priekšstatu par iespējām īstenot projektu atbilstoši informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos noteiktajam un sasniegt noteiktos atskaites punktus un mērķus.¹⁶
12. Atkarībā no investīcijas jomas un specifikas, **aicinām nozares ministrijas un Valsts kanceleju vērtēt biedrību un nodibinājumu, iesaisti reformu un investīcijas ieviešanā** un, ja iespējams, biedrības un nodibinājumi jānosaka kā projekta iesniedzēji¹⁷. Biedrību un nodibinājumu, iesaiste tiek aprakstīta un pamatota informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumu anotācijā. Šajā gadījumā jāņem vērā gan biedrību un nodibinājumu darbības specifika, gan arī Publisko iepirkumu likuma, Komercedarbības atbalsta kontroles likuma un citu normatīvo aktu nosacījumi. Aicinām informatīvajos ziņojumos vai MK noteikumu anotācijā ietvert informāciju par aspektiem, kādēļ biedrību un nodibinājumu, kas darbojas sabiedriskajam labumam, iesaiste investīcijas ieviešanā nav iespējama.
13. Aicinām nozares ministrijas un Valsts kanceleju, **izstrādājot investīcijas ieviešanas nosacījumus, iesaistīt biedrības un nodibinājumus**, kā arī nozares galvenos sadarbības un sociālos partnerus, lai mazinātu risku aizkavēt investīciju uzsākšanu, uzsākot oficiālu informatīvā ziņojuma vai MK noteikumu saskaņošanas procesu.
14. Aicinām nozares ministrijas vai Valsts kanceleju informatīvajos ziņojumos vai MK noteikumos noteikt ieviešanas nosacījumus vai projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus, kas **veicina dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju principu ievērošanu** (ja attiecināms), ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlārā¹⁸ definētos principus, tostarp:
 - a) veicināt vienlīdzīgu attieksmi un iespējas sievietēm un vīriešiem visās jomās, tostarp attiecībā uz dalību darba tirgū, noteikumiem un nosacījumiem;
 - b) veicināt labākus nodarbinātības apstākļus un karjeras virzību;
 - c) nodrošināt vienādu samaksu par vienādas vērtības darbu sievietēm un vīriešiem;

¹⁶ Izstrādājot MK noteikumu projektu, lūdzam ņemt vērā, ka projekta iesniedzēja atbilstība izvirzītajām prasībām tiek vērtēta un lēmums par atbilstību tiek pieņemts mēneša laikā, ar iespēju šo procesu pagarināt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma prasībām.

¹⁷ Nav attiecināms uz gadījumiem, kad AF plānā investīciju ieviešanai ir identificēti konkrēti finansējuma saņēmēji (plānotie projekti)

¹⁸ Eiropas sociālo tiesību pīlārs. Iestāžu kopīgā proklamācija (2017/C 75/09); pieejams [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017C1213\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017C1213(01)&from=EN)

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 8

d) veicināt ikvienam tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi un iespējām attiecībā uz nodarbinātību, sociālo aizsardzību, izglītību un piekļuvi precēm un pakalpojumiem, kas pieejami sabiedrībai, neatkarīgi no dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās piederības;

e) veicināt sociālās atstumtības riskam pakļauto grupu vienlīdzīgas iespējas.

Mīnēto nosacījumu izstrādē aicinām izmantot Labklājības ministrijas izstrādātās vadlīnijas “Vadlīnijas horizontālā principa atspoguļošanai Atveseļošanas un noturības mehānisma plānā (2021-2026)”¹⁹. Aicinām nozaru ministrijas un Valsts kanceleju, kur vien tas ir iespējams, paredzēt datu uzkrāšanu dalījumā pēc dzimuma, vecuma, invaliditātes un rases vai etniskās izcelsmes.

15. Gadījumā, ja investīcijas projektu īstenošanā tiek plānots piesaistīt sadarbības partneri, nepieciešams nodrošināt, ka netiek pārkāpts nacionālais normatīvais regulējums iepirkumu jomā, t.i. izvērtēt, vai nepieciešamā funkcija, kuru plānots veikt sadarbības partneriem, nav veicama ārpus pakalpojuma rezultātā, par ko veicams iepirkums.
16. Gadījumā, ja atbildīgā nozares ministrija vai Valsts kanceleja plāno papildu rādītājus (papildus jau noteiktajiem mērķiem, atskaites punktiem, uzraudzības rādītājiem un kopējiem rādītājiem), nacionāli noteiktu rādītāju (“nacionālo rādītāju”) datu uzkrāšana KPVIS un aktuālo datu ziņošana ir jāatrunā MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā.

IV Atbalstāmās darbības un izmaksas

17. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos **norāda atbalstāmās darbības, izmaksu pozīcijas un izmaksu aprēķina metodikas aprakstu**²⁰ (ja attiecināms), norādot konkrētus pieņēmumus un aprēķinus, ņemot vērā AF plānā un 2.pielikumā ietverto informāciju.
18. Gadījumos, kad AF projektu administrēšanas izmaksas ir bijušas iekļautas jau investīcijas izmaksās (tās ir minētas investīcijas izmaksu aprēķinā, AF plānā) administrēšanas izmaksas ir attiecināmas finansēšanai no AF finansējuma (minētais iespējams tikai gadījumos, ja piemērojama komercdarbības atbalsta regulējums to pieļauj (ja attiecināms)).
19. Gadījumos, kad AF projektu administrēšanas izmaksas nav bijušas iekļautas investīcijas izmaksās (aprēķinos), taču ir vajadzīgas sekmīgai investīcijas ieviešanai, atbildīgā nozares ministrija vai Valsts kanceleja var paredzēt administrēšanas izmaksas MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā par AF investīcijas ieviešanu, ja atbildīgās nozares ministrijas vai Valsts kancelejas ieskatā ir iespējams daļu no investīcijai plānotā AF finansējuma novirzīt

¹⁹ Pieejams <https://www.lm.gov.lv/lv/dzimumu-lidztiesiba-un-vienlidzigas-iespejas-vadlinijas-hp-atspogulosanai-atveselosanas-un-noturibas-mehanisma-plana-2021-2027>

²⁰ Atkarībā no aprēķina apraksta detalizācijas, informāciju var ietvert informatīvajā ziņojumā, tā pielikumā vai MK noteikumu anotācijā, tās pielikumā vai izstrādāt kā atsevišķu dokumentu.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 9

administrēšanas izmaksu segšanai, nenovirzot AF finansējumu esošo izmaksu aizvietošanai, ja vien pieejamais AF finansējums ir uzskatāms par pietiekamu AF investīcijas ieviešanai un noteikto rādītāju sasniegšanai noteiktajā termiņā (minētais komercdarbības atbalsta gadījumā iespējams tikai gadījumos, ja piemērojamais komercdarbības atbalsta regulējums to pieļauj (ja attiecināms). Vienlaikus šādos gadījumos atbildīgajām nozares ministrijām vai Valsts kancelejai ir jāapliecina, ka papildu finansējums AF investīcijas ieviešanai netiks pieprasīts no valsts budžeta līdzekļiem.

20. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos ietver informāciju par nosacījumiem **vienkāršoto izmaksu piemērošanai** (ja attiecināms): vienas vienības izmaksu (*unit cost*) aprēķināšanas nosacījumi vai atsauce uz attiecīgo izstrādāto metodiku, fiksētās summas maksājuma (*lump sum*) aprēķināšanas nosacījumi vai atsauce uz attiecīgo izstrādāto metodiku vai informāciju par vienotas likmes piemērošanas nosacījumiem. Aicinām vienkāršoto izmaksu piemērošanā kā piemēru izmantot Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda (turpmāk – ES fondi) vadlīnijas Nr.1.1. Vadlīnijas par vienkāršoto izmaksu izmantošanas iespējām un to piemērošana Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam ietvaros”.²¹
21. Aicinām kā **piemēru informācijas atspoguļošanai par izmaksu aprēķina metodikas aprakstu izmantot ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” ietvaros īstenoto specifisko atbalsta mērķu MK noteikumus, skat. piemērus ES fondu mājaslapā**²².
22. Nozaru ministrijas un Valsts kanceleja paredz reformas vai investīcijas ieviešanas nosacījumos iespējamību, ka finansējuma saņēmējam projekta ietvaros būs iespēja ielāņot **neatkarīga revidenta/ iekšējā auditora iesaisti**, lai apliecinātu atskaites punkta un/ vai mērķa sasniegšanu un izmaksu pamatotību. Neatkarīga revidenta/ iekšējā audita izmaksas ir attiecināmas finansēšanai no AF finansējuma, izņemot gadījumus, kad minēto funkciju veic nozares ministrijas vai Valsts kancelejas iekšējā audita struktūrvienība.
23. Nozares ministrija vai Valsts kanceleja, izstrādājot informatīvo ziņojumu vai MK noteikumus, ņem vērā, ka **PVN izmaksas nav attiecināmas finansēšanai no AF finansējuma**, bet šādas izmaksas ir iekļaujamas AF projekta ietvaros, iekļaujot minēto nosacījumu, piemēram, šādā redakcijā MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā: “Pievienotās vērtības nodokļa izmaksas nav attiecināmas finansēšanai no Atveseļošanas fonda finansējuma, bet šādas izmaksas ir iekļaujamas Atveseļošanas fonda finansētā projekta ietvaros”.
24. Gadījumos, kad **finansējuma saņēmējs ir privāto tiesību subjekts**, MK noteikumos ietver nosacījumu, ka **PVN izmaksas finansējuma saņēmējs sedz no saviem līdzekļiem**. Privātā tiesību subjekta segtas PVN izmaksas AF projektā var nenorādīt.

²¹ Skat. failu Vadlīnijas par vienkāršoto izmaksu izmantošanas iespējām un to piemērošana Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam ietvaros; <https://www.esfondi.lv/vadlinijas>

²² Skat. 6.4.punkta failus “Atbildīgo iestāžu izstrādātās vienas vienības izmaksu metodikas”
<https://www.esfondi.lv/vadlinijas-skaidrojumi>

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 10

25. Nozaru ministrijas un Valsts kanceleja, izstrādājot AF plāna MK noteikumus vai informatīvo ziņojumu par investīciju ieviešanu (un nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar Valsts ieņēmumu dienestu (turpmāk - VID), attiecībā uz PVN finansēšanu, ievēro šādus nosacījumus:
- 1) valsts budžeta iestādes, ja PVN nevar atgūt, PVN sedz no valsts budžeta līdzekļiem;
 - 2) tādas atvasinātas publiskās personas un kapitālsabiedrības kā valsts un pašvaldību ārstniecības iestādes (slimnīcas), plānošanas reģioni, augstskolas un zinātniskās institūcijas, ja PVN nevar atgūt, to sedz no valsts budžeta līdzekļiem;
 - 3) ja biedrības un nodibinājumi (NVO) veic valsts deleģētu uzdevumu un PVN nevar atgūt, to sedz no valsts budžeta līdzekļiem;
 - 4) pašvaldības un pašvaldību kapitālsabiedrības, finansējumu PVN segšanai, ja PVN nevar atgūt, var aizņemt Valsts kasē;
 - 5) komersanti PVN sedz no saviem privātajiem finanšu līdzekļiem vai cita piesaistīta finansējuma, kas nav AF finansējums un komercdarbības atbalsta gadījumā nav cits publiskais finansējums.
26. Aicinām nozaru ministrijas un Valsts kanceleju pirms MK noteikumu vai informatīvā ziņojuma iesniegšanas virzībai apstiprināšanai MK, konsultējoties ar VID identificēt, kuros gadījumos PVN izmaksas var tikt atgūtas, kuros nav atgūstamas, minēto informāciju norādot MK noteikumu anotācijā vai informatīvajā ziņojumā.
27. Vēršam uzmanību, ka projekta faktiskās realizācijas laikā jāparedz, ka finansējuma saņēmējs, pirms finansējuma saņemšanas PVN izmaksu apmērā, **sniegtu apliecinājumu, ka minētās summas nav un netiks atgūtas no valsts budžeta priekšnodokļa veidā.**
28. Nozaru ministrijai un Valsts kancelejai MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā **nepieciešams noteikt, ka finansējuma saņēmējs nodrošina atsevišķu projekta izmaksu, t.sk. PVN izmaksu uzskaiti un nodalīšanu, kā arī tam ir pienākums atgriezt pārmaksāto PVN daļu**, ja sākotnēji plānotais PVN apjoms būs lielāks, nekā faktiski nepieciešams.
29. Atsevišķos un pamatotos gadījumos PVN izmaksu finansēšanas jautājumu plānotajām investīcijām nozares ministrija un Valsts kanceleja var rosināt risināt, vienlaikus virzot iepriekš minēto attiecīgo informatīvo ziņojumu vai MK noteikumus par AF investīcijas ieviešanu, vai arī atsevišķi.
30. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos **nevar ietvert tādas no AF finansējuma atbalstāmās darbības un izmaksu pozīcijas, kas nav tikušas vērtētas NBK novērtējuma** (AF plāna 1.pielikums) ietvaros.
31. Nozaru ministrijas un Valsts kanceleja ir aicinātas projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos (kur attiecināms) iekļaut tikai tādas NBK novērtējuma prasības, kas paredz finansējuma saņēmējam nodrošināt papildus nosacījumu ievērošanu bez tiem, kas jau ir atrunāti nacionālajā normatīvajā regulējumā. Tos nosacījumus, kuru ievērošanu finansējuma saņēmējiem jau paredz nacionālais normatīvais regulējums, norāda MK noteikumu anotācijā vai informatīvajā ziņojumā.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atvēršanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 11

32. Lai arī projekta izdevumu attiecināmības termiņš ir no 2020.gada 1.februāra, jāņem vērā, ka uz AF plāna apstiprināšanas brīdi - 2021.gada 13.jūliju, projektu iesniegumu atlases brīdi vai AF plānā identificēto konkrēto projektu līgumu vai vienošanās noslēgšanas brīdi **nedrīkst tikt atbalstītas jau pabeigtas darbības**^{23,24}. Gadījumos, kad darbības uzsāktas pirms līguma vai vienošanās noslēgšanas, MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā norāda konkrētu izdevumu attiecināmības sākuma termiņu, kā arī iekļauj nosacījumu par brīdi, uz kuru nedrīkst būt pabeigtas darbības.
33. Nozares ministrijas vai Valsts kanceleja AF investīciju projektu plānošanas un īstenošanas posmā, tai skaitā, veicot grozījumus investīcijas ieviešanas nosacījumos (MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā²⁵) vai projektā (līgumā vai vienošanās par projekta īstenošanu vai iekšējā normatīvajā aktā), **neplāno neattiecināmās izmaksas**, tas ir izmaksas, kas nav saskaņā ar investīcijas īstenošanas nosacījumiem vai pārsniedz pieejamo attiecināmo finansējumu (PVN nav uzskatāmas par neattiecināmajām izmaksām).

V Investīciju un projektu ieviešanas nosacījumi

34. Ja AF investīcijas ietvaros ir plānotas **digitālās komponentes** (piemēram, digitālās prasmes, atbalsts komersantu (saimnieciskās darbības veicēju) digitalizācijai, valsts pārvaldes institūciju digitalizācijas aktivitātes citu reformu ietvaros), informatīvais ziņojums vai MK noteikumi par AF investīcijas ieviešanu **ir saskaņojami ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju kā ar Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvaldības organizāciju**.
35. MK noteikumos iekļauj projektu iesniegumu **vērtēšanas kritērijus un to piemērošanas skaidrojumus**. Nozares ministrija un Valsts kanceleja izstrādā kvalitātes un tās nozarei specifiskos atbilstības projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus un to vērtēšanas metodoloģiju (nav attiecināms, ja investīcija ieviešama finanšu instrumentu veidā; nav attiecināms, ja AF plānā ir identificēti konkrēti plānotie projekti, kas netiek atlasīti atlases veidā). Projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos ietver nosacījumus, kas ļaus gūt pārliecību, ka, īstenojot projektu, būs iespējams sasniegt attiecīgās investīcijas atskaites punktus un mērķi.

²³ Piemēram, pabeigti būvdarbi, kas ir nodoti ekspluatācijā.

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2021.gada 12.februāra regula (ES) Nr. 2021/241, ar ko izveido Atvēršanas un noturības mehānismu, preambula (18) "Šajā regulā minētie finansēšanas veidi un īstenošanas metodes būtu jāizvēlas atkarībā no iespējām ar tiem sasniegt konkrētos darbību mērķus un gūt rezultātus, īpaši ņemot vērā kontrolēšanas izmaksas, administratīvo slogu un paredzamo neatbilstības risku. Mehānisma neatmaksājamajam finansālajam atbalstam būtu jāizpaužas *sui generis* Savienības iemaksas veidā, kas jānosaka, pamatojoties uz katrai dalībvalstij aprēķināto maksimālo finanšu iemaksu un ņemot vērā atvēršanas un noturības plānā aplēstās kopējās izmaksas, un kas būtu jāizmaksā, pamatojoties uz sasniegtajiem rezultātiem, kuri novērtēti, balstoties uz atvēršanas un noturības plāna starpposma rādītājiem un mērķrādītājiem. Tādēļ šāda iemaksa būtu jānosaka saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem nozaru noteikumiem, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 ("Finanšu regula") 125. panta 1. punktā paredzētos vienkāršošanas noteikumus attiecībā uz finansējumu, kas nav saistīts ar izmaksām. Tādēļ šajā regulā, ievērojot Finanšu regulā noteiktos vispārējos budžeta pārvaldības principus, būtu jāparedz īpaši noteikumi un procedūra attiecībā uz neatmaksājamā atbalsta piešķiršanu, īstenošanu un kontroli saskaņā ar šo regulu"; Eiropas Parlamenta un Padomes 2018.gada 18.jūlija regula (ES, Euratom) Nr. 2018/1046, par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 139.panta 3.punkts "Dotācijas nepiešķir ar atpakaļejošu spēku par jau pabeigtiem pasākumiem"; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex:32018R1046>

²⁵ Ja nepieciešams virzot jaunu informatīvo ziņojumu apstiprināšanai MK

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 12

36. MK noteikumos iekļauj nosacījumus, kā tiks nodrošināta projektu iesniegumu atlase; kārtību kādā sarindojami (ranžējami) projektu iesniegumi atbilstoši saņemto punktu skaitam (piemēram, gadījumos, kad vairāki projektu iesniegumi saņem vienādu punktu skaitu); iesniegumam pievienojamo dokumentu saraksts.
37. Ja AF plānā ir identificēti konkrēti plānotie **projekti, kas netiek atlasīti atlases veidā**, MK noteikumu projektā vai informatīvajā ziņojumā ietver nosacījumu, ka projekta iesniegumu pārbauda atbilstoši AF plānā ietvertajiem nosacījumiem, kā arī **projekta iesniedzēju pārbauda atbilstoši izslēgšanas kritērijiem**, tik tālu cik tas attiecināms uz konkrēto AF investīciju.
38. Ja AF investīcijas ieviešanai **ir plānota projektu atlase**, MK noteikumos ietver nosacījumu²⁶, ka **projekta iesniedzēju pārbauda atbilstoši izslēgšanas kritērijiem** projektu iesniegumu vērtēšanas brīdī.
39. Projektu atlases termiņus nozares ministrija un Valsts kanceleja var noteikt pēc saviem ieskatiem un tie var nebūt konkrēti datumi, bet gan, piemēram, dienu skaits. Gadījumos, kad līgumslēdzējietāde būs CFLA, plānotie termiņi ir saskaņojami ar CFLA.
40. AF investīcijas tiek īstenotas ierobežotas projektu iesniegumu atlases²⁷ (turpmāk – IPIA) vai atklātas projektu iesniegumu atlases (turpmāk – APIA) ietvaros. Par IPIA ir uzskatāmi gan tādi gadījumi, kad AF plāna ietvaros jau ir izvēlēti un definēti konkrēti plānotie projekti un projektu iesniegumu atlase nav nepieciešama, gan tādi gadījumi, kad MK noteikumos tiks definēti kritēriji projektu iesniegumu atlasei un ir zināms pretendentu loks.
41. Gadījumos, kad plānota IPIA un MK noteikumos definējami kritēriji projektu iesniegumu atlasei, lūdzam atbildīgās nozares ministrijas vai Valsts kanceleju MK noteikumos noteikt, cik reizes būs iespējams iesniegt precizētu projekta iesniegumu.
42. Gan APIA, gan IPIA gadījumā MK noteikumos ir nepieciešams atrunāt kārtību, kādā atbildīgā nozares ministrija vai Valsts kanceleja, pēc lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu, informē līgumslēdzēju par līgumslēgšanas procesa uzsākšanas nepieciešamību (ja attiecināms).
43. Gadījumos, kad AF plānā ir definēti konkrēti plānotie projekti, ja citi šajās vadlīnijās noteiktie nosacījumi atbilst, ir iespējams izstrādāt informatīvo ziņojumu vai MK noteikumus (ja attiecināms)²⁸ un neplānot projektu iesniegumu atlasīšanu un pēc tam, kad MK tiek izskatīts attiecīgais informatīvais ziņojums vai stājas spēkā MK noteikumi par AF investīcijas ieviešanu, pēc projektu iesniegumu datu lauku aizpildīšanas KPVIS un ievadītās informācijas pārbaudes, slēgt vienošanos vai līgumus par projektu īstenošanu, vai izdot attiecīgu iestādes iekšējo normatīvo aktu (ja attiecināms). Aicinām nozares

²⁶ Izslēgšanas kritērijus var iekļaut arī kopējā projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju sarakstā.

²⁷ Var izvēlēties citu, juridiskai tehnikai atbilstošāku terminu lietošanu, piemēram, ierobežots pretendentu loks vai iepriekš zināms pretendentu loks.

²⁸ Ņemot vērā šo vadlīniju 6.punktā ietvertos nosacījumus attiecībā uz atbilstošu AF investīcijas ieviešanas formāta izvēli.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 13

ministrijas un Valsts kanceleju izvērtēt, vai gadījumos, kad atbalsts plānots sava resora iestādēm, visus ar ieviešanas nosacījumiem saistītos jautājumus ir iespējams atrunāt iestādes iekšējā normatīvajā aktā, vai tomēr efektīvāks formāts būtu vienošanās, sadarbības līgums par projekta īstenošanu.

44. Visos gadījumos nozares ministrijai un Valsts kancelejai būs **jāizstrādā projektu iesniegumu veidlapa**, arī tajos gadījumos, kad AF plānā ir identificēti konkrēti īstenojamie projekti. Projektu iesnieguma veidlapu būs iespējams izveidot, nosakot, kuri no KPVIS pieejamajiem datu laukiem attiecībā uz projekta iesniegumu projekta iesniedzējam būs jāaizpilda, piemēram, pamatdati (īstenošanas vieta, kontaktpersonas), plānotie sasniedzamie rādītāji un to sasniegšanas termiņš. Datu laukus, kuri obligāti būs paredzami projektu iesniegumu veidlapā noteikts CFLA.
45. Projekta iesnieguma veidlapai jābūt izstrādātai līdz attiecīgās investīcijas atlases uzsākšanai, gadījumos, kad tiek plānota projektu iesniegumu atlase. Savukārt gadījumos, kad AF plānā ir identificēti konkrēti īstenojamie projekti, projekta iesnieguma veidlapu ir iespējams izstrādāt līdz brīdim, kad informatīvais ziņojums vai MK noteikumi par attiecīgās investīcijas īstenošanu tiks izskatīti MK.
46. **Izslēgšanas kritēriji**²⁹ ietverami projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos, kā arī izvērtējami, gatavojot MK noteikumus vai informatīvo ziņojumu un nosakot tajā plānotos atbalsta saņēmējus. AF atbalsts nav sniedzams, ja finansējuma saņēmējs ir vienā no šādām izslēgšanas situācijām:
- persona vai subjekts ir bankrotējis vai tam tiek piemērota maksātnespējas vai likvidācijas procedūra, tā aktīvus pārvalda likvidators vai tiesa, tam ir mierizlīgums ar kreditoriem, tā darbība ir apturēta vai tas ir nonācis citā analogā situācijā, kas izriet no līdzīgas procedūras, kura paredzēta Savienības vai valsts tiesībās;
 - ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka persona vai subjekts nav izpildījis savus pienākumus saistībā ar nodokļu maksāšanu vai sociālā nodrošinājuma iemaksu veikšanu saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem;
 - ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka persona vai subjekts ir vainīgs smagā pārkāpumā saistībā ar profesionālo rīcību, jo ir pārkāpis piemērojamos normatīvos aktus vai tādas ētikas standartus, ko piemēro profesijā, kurā darbojas attiecīgā persona vai subjekts, vai ir iesaistījies jebkādā prettiesiskā rīcībā, kurai ir ietekme uz tā profesionālo uzticamību, ja šāda rīcība liecina par ļaunprātīgu nodomu vai rupju neuzmanību, tostarp, jo īpaši kādu no šādām rīcībām:
 - tādas informācijas sagrozīšana krāpnieciskos nolūkos vai nolaidības rezultātā, kas jāsniedz, lai pārbaudītu, vai nepastāv izslēgšanas iemesli un vai ir izpildīti attiecināmības vai atlases kritēriji, vai kas jāsniedz, pildot juridiskās saistības;
 - nolīguma noslēgšana ar citām personām vai subjektiem nolūkā izkropļot konkurenci;

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2018.gada 18.jūlija regula (ES, Euratom) Nr. 2018/1046, par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 136.punkts "Izslēgšanas kritēriji un lēmumi par izslēgšanu"; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex:32018R1046>

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 14

- iii. intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpums;
 - iv. mēģinājums piešķiršanas procedūras laikā ietekmēt atbildīgā kredītrīkotāja lēmumu pieņemšanu;
 - v. mēģinājums iegūt konfidenciālu informāciju, kas tam varētu dot nepamatotas priekšrocības piešķiršanas procedūrā;
- d) ar galīgu spriedumu ir atzīts, ka persona vai subjekts ir vainīgs kādā no šādām rīcībām:
- i. krāpšana Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2017/1371 3.panta un ar Padomes 1995.gada 26.jūlija aktu izstrādātās Konvencijas par Eiropas Kopienas finansiālo interešu aizsardzību 1.panta nozīmē;
 - ii. korupcija, kā definēts 4.panta 2.punktā Direktīvā (ES) 2017/1371 vai aktīva korupcija 3.panta nozīmē ar Padomes 1997.gada 26.maija aktu izstrādātajā Konvencijā par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienas amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas, vai rīcība, kas minēta Padomes Pamatlēmuma 2003/568/TI 2.panta 1.punktā, vai korupcija, kā definēts citos piemērojamos tiesību aktos;
 - iii. rīcība saistībā ar līdzdalību noziedzīgā organizācijā, kā minēts Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI 2.pantā;
 - iv. nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana vai teroristu finansēšana Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 1.panta 3., 4. un 5.punkta nozīmē;
 - v. teroristu nodarījumi vai nodarījumi, kas saistīti ar teroristu darbībām, kā definēts attiecīgi Padomes Pamatlēmuma 2002/475/TI 1. un 3.pantā, vai kūdīšana, atbalstīšana, līdzdalība vai mēģinājums izdarīt šādus nodarījumus, kā minēts minētā lēmuma 4.pantā;
 - vi. bērnu darbs vai citi nodarījumi, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/36/ES 2.pantā;
- e) persona vai subjekts, pildot juridiskas saistības, ko finansē no budžeta, saistībā ar galveno pienākumu izpildi ir pieļāvis būtiskus trūkumus, kuri:
- i. ir noveduši pie priekšlaicīgas juridisko saistību izbeigšanas;
 - ii. ir noveduši pie līgumsodu vai citu līgumā noteiktu sodu piemērošanas; vai;
 - iii. ir atklāti kredītrīkotāja, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (OLAF) vai Revīzijas palātas veiktās pārbaudēs, revīzijās vai izmeklēšanā;
- f) ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka persona vai subjekts ir izdarījis pārkāpumu Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr.2988/95 1.panta 2.punkta nozīmē;
- g) ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka persona vai subjekts ir izveidojis subjektu citā jurisdikcijā nolūkā apiet fiskālās, sociālās vai jebkādas citas juridiskās saistības tā juridiskās adreses, centrālās administrācijas vai galvenās darbības vietas jurisdikcijā;
- h) ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka subjekts ir izveidots g) apakšpunktā minētajā nolūkā.
47. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos ietver atbilstošus ieviešanas nosacījumus uzsverot, ka to ievērošana, īstenojot projektu, ir finansējuma saņēmēja pienākums un projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus (ja attiecināms), lai **nodrošinātu NBK novērtējumā noteikto darbību izpildi**, kā arī MK noteikumu anotācijā apraksta citus ar

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 15

NBK principa ievērošanu saistītos aspektus, saskaņā ar AF plāna 1.pielikumu “Principa Nenodarīt būtisku kaitējumu novērtējums” (turpmāk – 1.pielikums) ietverto informāciju.

48. Vēršam uzmanību, ka pie noslēguma maksājuma pieprasījuma finansējuma saņēmējiem būs nepieciešams ziņot par paveikto atbilstoši AF plāna 1.pielikumā solītajām, plānotajām darbībām ietekmes uz vidi mazināšanai un novēršanai, kas norādītas informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos, projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos.
49. Informācija par plānotajām NBK darbībām būs jāiekļauj projektā, norādot šādas darbības KPVIS pie projektā plānotajām darbībām.
50. Gadījumos, kad NBK novērtējumā norādīts, ka nav ietekmes uz vidi, vai ietekme nav būtiska, tam ir jābūt norādītam MK noteikumu anotācijā vai informatīvajā ziņojumā.
51. Gadījumos, kad NBK novērtējumā ir norādīta ietekme:
- APIA ietvaros iekļauj nosacījumus MK noteikumos un paredz attiecīgus projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus;
 - IPIA, vai iepriekš AF plānā identificētu projektu/ finansējuma saņēmēju/ objektu gadījumā paredz attiecīgus nosacījumus MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā.
52. Specifisku NBK projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju iekļaušana APIA gadījumā obligāti veicama, ja NBK piemērošanas nosacījumi paredz papildus specifiskus pasākumus/ darbības, papildus jau nacionālajā normatīvajā regulējumā noteiktajam.
53. Nozares ministrija un Valsts kanceleja izvērtē nepieciešamību noteikt papildu nosacījumus vai projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus (ja attiecināms), lai nodrošinātu plānoto ieguldījumu **atbilstību klimata mērķiem**.
54. Nozares ministrija un Valsts kanceleja izvērtē nepieciešamību noteikt papildu nosacījumus vai projektu iesniegumu kvalitātes vērtēšanas kritērijus (ja attiecināms), lai nodrošinātu plānoto ieguldījumu **atbilstību dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju principiem**.
55. Gadījumos, kad informatīvais ziņojums vai MK noteikumi paredz darbības dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju principu ievērošanai, finansējuma saņēmējam informācija par konkrētām projektā plānotajām darbībām dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju veicināšanai būs jānorāda projekta iesniegumā, norādot šādas darbības KPVIS pie projektā plānotajām darbībām.
56. Attiecīgi arī noslēguma maksājuma pieprasījumā finansējuma saņēmējam būs nepieciešams ziņot par paveikto saistībā ar darbībām dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju veicināšanai.
57. MK noteikumos jānosaka **atbalsta piešķiršanas atteikuma apstrīdēšanas kārtība**. Ja investīciju atlasē lēmumu par atbalsta piešķiršanu un piešķiršanas atteikumu pieņem CFLA un pieņemtā lēmuma adresāts ir publisko tiesību subjekts, lēmumu mēneša laikā var apstrīdēt Finanšu ministrijā kā AF koordinējošajā iestādē. Savukārt, ja CFLA pieņemtā

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 16

lēmuma adresāts ir privāto tiesību subjekts, lēmumu mēneša laikā var apstrīdēt Finanšu ministrijā kā AF koordinējošajā iestādē un Finanšu ministrijas lēmumu var pārsūdzēt, iesniedzot pieteikumu Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā. Ja investīciju atlasē lēmumu par atbalsta piešķiršanu un piešķiršanas atteikumu pieņem cita iestāde, tās lēmumu privāto tiesību subjekts apstrīd un pārsūdz Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, bet publisko tiesību subjekts – apstrīd augstākā iestādē, kuras lēmums nav pārsūdzams. Nozares ministrijas, Valsts kancelejas un finansējuma saņēmēja (attiecībā uz gala labuma guvēju) lēmumi nav apstrīdami Finanšu ministrijā kā AF koordinējošajā iestādē.

58. **Projekta izdevumu veikšanas termiņš un investīciju ieviešanas termiņš ir no 2020.gada 1.februāra līdz 2026.gada 31.augustam.** Rādītājiem termiņi noteikti AF plāna 2.pielikumā un Padomes īstenošanas lēmumā par Latvijas atveseļošanas un noturības mehānisma plāna novērtējuma apstiprināšanu (turpmāk – CID). Līdz 2026.gada 31.augustam nepieciešams nodrošināt noteikto rādītāju sasniegšanu, investīcijas darbību veikšanu, maksājumu veikšanu, kā arī nodrošināt visu nepieciešamo pārbaužu veikšanu, lai pārliecinātos par rādītāju sasniegšanu un izdevumu attiecināmību.
59. Ņemot vērā šo vadlīniju iepriekšējā punktā minēto, nozares ministrijām un Valsts kancelejai informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos nepieciešams noteikt skaidrus termiņus darbībām, kas būtu veicamas līdz 2026.gada 31.augustam:
- 1) termiņu, līdz kuram īstenojami projekti, t.sk. ietverot projekta noslēguma dokumentācijas iesniegšanu līgumslēdzējiestādei;
 - 2) termiņu, līdz kuram līgumslēdzējiestādei jāveic projekta noslēguma dokumentācijas pārbaude un noslēguma maksājuma veikšana.
- Gadījumos, kad vienošanos par projekta īstenošanu aizstāj iestādes iekšējais normatīvais akts, minētos termiņus atrunā iekšējā normatīvajā aktā.
60. Ņemot vērā šo vadlīniju 37.pantā noteikto, **aicinām MK noteikumos un informatīvajos ziņojumos noteikt, ka AF investīciju projekti ir jāīsteno un rādītāji ir jāsasniedz, pievienojot to sasniegšanu pamatojošo dokumentāciju, vēlākais līdz 2026.gada 30.jūnijam**, lai līgumslēdzējs, nozares ministrija vai Valsts kanceleja varētu veikt visas nepieciešamās pārbaudes, noslēguma maksājumus un sagatavot nepieciešamo informāciju pārvaldības deklarācijas un audita kopsavilkuma sagatavošanai saskaņā ar AF MK noteikumos noteikto kārtību.
61. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos iekļauj **komercdarbības atbalsta kontroles nosacījumus** (ja attiecināms) (skat. sīkāk VII sadaļā “Ar valsts komercdarbības atbalsta saņemšanu saistītie nosacījumi (ja attiecināms)”).
62. Ja informatīvais ziņojums vai MK noteikumi ir attiecināmi uz infrastruktūru, tad informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos iekļauj nosacījumu par **finansējuma saņēmēja un/vai gala labuma guvēja tiesībām uz konkrēto objektu vai īpašumu**, kurā plānots veikt ieguldījumus (īpašumā, ilgtermiņa nomā vai nodibinātas apbūves tiesības, bezatlīdzības lietošanā, valdījumā). Finansējuma saņēmēja un/vai gala labuma guvēja tiesībām uz konkrēto objektu vai īpašumu jābūt nostiprinātām [valsts vienotajā datorizētajā Zemesgrāmatā](#).

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 17

63. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos norāda ne tikai investīcijas finansējumu atbilstoši AF plāna 2.pielikumam, bet arī **norāda citus plānotos finansējuma avotus, to apjomu** (ja attiecināms), lai segtu citas ar investīcijas ieviešanu saistītās nepieciešamās izmaksas, kas nav attiecināmas no AF finansējuma, piemēram, PVN izmaksas, administrēšanas izmaksas u.c. nepieciešamās izmaksas.
64. Ja investīcijas ieviešana plānota caur **finanšu instrumentiem**, ir izstrādājami MK noteikumi, kā piemēru izmantojot līdz šim izmantoto kārtību ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda ieguldījumu ieviešanas nosacījumu definēšanā, piemēram, MK 2016.gada 15.marta noteikumi Nr.160 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 4.2.1.specifiskā atbalsta mērķa “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās” 4.2.1.1.specifiskā atbalsta mērķa pasākuma “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu dzīvojamās ēkās” īstenošanas noteikumi”³⁰.
65. Nozares ministrija un Valsts kanceleja **plāno valsts budžeta finansējuma pieprasīšanu no budžeta programmas 80.00.00** “Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” (turpmāk – budžeta programma 80.00.00.):
- informatīvajā ziņojumā gadījumā informāciju par to, ka finansējuma pieprasa no 80.00.00 programmas paredz informatīvajā ziņojumā un attiecīgi MK sēdes protokollēmuma projektā paredz attiecīgu punktu, vienlaikus nosakot maksimāli pieprasāmā finansējuma apmēru;
 - MK noteikumu gadījumā informāciju par to, ka projektu īstenošanai finansējumu pieprasa no 80.00.00 programmas norāda anotācijas 3.sadaļas attiecīgā sadaļā, un, ja nepieciešams, šādu punktu var iekļaut arī MK sēdes protokollēmuma projektā.
66. Valsts budžeta finansējuma pieprasījumu gatavo atbilstoši MK 2018.gada 17.jūlija noteikumos Nr.421 “Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izmaiņas” noteiktajam par **sava resora** īstenojamajām investīcijām gadījumos, kad finansējuma saņēmējs ir valsts budžeta iestāde un CFLA nebūs līgumslēdzējs. Gadījumos, kad finansējuma saņēmējs nav valsts budžeta iestāde un CFLA būs līgumslēdzējs, CFLA nodrošinās finansējuma pieprasīšanu no budžeta programmas 80.00.00.
67. Nozares ministrija un Valsts kanceleja **sagatavo valsts budžeta pieprasījumus** atbilstoši Likuma par budžetu un finanšu vadību 17. un 18.pantā noteiktajam³¹.
68. AF plāna ieviešanas laikā var plānot piešķirt **avansa maksājumus** finansējuma saņēmējiem, ja par AF plāna investīcijas ieviešanu atbildīgā nozares ministrija vai Valsts kanceleja, izvērtējot riskus sasniegt noteiktos mērķus un atskaites punktus, uzskata to par nepieciešamu, vienlaikus izvērtējot riskus attiecībā uz papildu slogu valsts budžetam, un administratīvo slogu administrēšanā iesaistītajām institūcijām. Ja ir paredzēta iespēja

³⁰ <https://likumi.lv/ta/id/281323-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-4-2-1-specifiska-atbalsta-merka-veicinat-energoefektivitates-paaugstinasanu>

³¹ Aicinām iepazīties ar FM izstrādātajiem skaidrojumiem par apropriāciju izmaiņu sagatavošanu un budžeta tāmēm: <https://www.fm.gov.lv/lv/apropriaciju-izmainas-un-tames>

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atvēršanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 18

finansējuma saņēmējiem izmaksāt avansu, norāda skaidrus tā saņemšanas nosacījumus (kā piemēram, avansa apjoms un tā pieprasīšanas un izmaksāšanas kārtība) (ja attiecināms³²). Lai nodrošinātu efektīvu **naudas plūsmu**, investīcijas ieviešanas nosacījumos var norādīt konkrētu termiņu, kādā jāsasniedz attiecīgais atskaites punkts, izmantojot saņemto avansu, un kārtība, kādā tas atmaksājams, ja attiecīgais atskaites punkts konkrētajā termiņā netiek sasniegts. Informāciju par plānoto naudas plūsmu sniedz, aizpildot MK noteikumu anotācijas III sadaļu “Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem”³³, vai informatīvajā ziņojumā sniedzot līdzvērtīgu informāciju.

69. AF investīciju projektu iesniegumu atlasēs, kurās CFLA būs līgumslēdzējs, nozaru ministrijai vai Valsts kancelejai MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā³⁴ ir skaidri jānosaka, ka:

- 1) civiltiesiskus līgumus vai vienošanās par projektu īstenošanu slēgs CFLA;
- 2) jāparedz maksājuma pieprasījuma veids (avansa, starpposma, noslēguma maksājuma pieprasījums) un sasaiste ar projekta sasniedzamajiem atskaites punktiem un mērķiem;
- 3) jānorāda avansa maksājuma pieprasījuma maksimālais apjoms, izvērtējot pieejamo informāciju par riskiem, ņemot vērā līdzšinējo pieredzi ES fondu ieviešanā, sasaistot avansa pieprasījuma apjomu ar projekta sasniedzamajiem atskaites punktiem un mērķiem;
- 4) pēc līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu noslēgšanas, finansējuma saņēmējam būs nepieciešams iesniegt plānoto maksājumu pieprasījumu iesniegšanas grafiku.

70. Iesakām nozares ministrijai vai Valsts kancelejai informatīvajā ziņojumā (ja attiecināms) vai MK noteikumos noteikt, ka **avansa maksājumu var plānot ne lielāku kā 30%** no projektā paredzētā AF finansējuma apmēra, nosakot avansa maksājuma saņemšanas nosacījumus, t.i. sasaistot ar projekta sasniedzamajiem mērķiem un atskaites punktiem.

71. Nozares ministrija vai Valsts kanceleja informatīvajā ziņojumā (ja attiecināms) vai MK noteikumos var noteikt, ka finansējuma saņēmējs var saņemt vairākus avansus, paredzot nosacījumu, ka nākamo avansu var saņemt pēc tam, kad iepriekšējais ir apgūts pilnā apmērā. Avansu plānošanā aicinām **paredzēt, ka avansa un starpposma maksājumu kopsumma nevar pārsniegt 90% no kopējā projekta finansējuma.**

72. Gadījumos, kad **finansējuma saņēmēji ir pašvaldības un pašvaldību kapitālsabiedrības, valsts kapitālsabiedrības**, nozares ministrija vai Valsts kanceleja informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos nosaka, ka avanss ir piešķirams, pamatojoties uz finansējuma saņēmēja rakstisku avansa pieprasījumu un izvērtējot plānotā avansa apmēru, tā pamatojumu un **spēju to apgūt 6 mēnešu laikā saimnieciskā gada ietvaros.** un spēju to apgūt **saimnieciskā gada ietvaros.**

³² Ja finansējuma saņēmēji ir valsts pārvaldes iestādes, tām avansa maksājumi netiek plānoti, jo tām ir iespējams saņemt priekšfinansējumu pieprasot to no valsts budžeta.

³³ MK 2021.gada 7.septembra Nr.617 “Tiesību akta projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtība”

³⁴ Ja ir panākta attiecīga vienošanās ar CFLA par CFLA iesaisti investīcijas ieviešanā kā līgumslēdzējam

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 19

73. Iesakām nozares ministrijai vai Valsts kancelejai, lai plānotu naudas plūsmu, informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos paredzēt, ka pēc līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu noslēgšanas, finansējuma saņēmējam būs jāiesniedz **plānotais maksājumu pieprasījumu iesniegšanas grafiks**.
74. Nozares ministrijai un Valsts kancelejai informatīvajā ziņojumā un MK noteikumos nepieciešamas noteikt finansējuma saņēmējam **maksājumu pieprasījumu un izdevumus un sasniegto rādītāju pamatojošo dokumentu iesniegšanu KPVIS vismaz divas reizes gadā**.
75. Aicinām nozares ministrijas un Valsts kanceleju informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumu anotācijā iekļaut **dokumentu kopumu, kas apliecinās rādītāju sasniegšanu** atbilstoši AF Darbības kārtībā un tās pielikumos noteiktajam.
76. Nozares ministrijai un Valsts kancelejai informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos nepieciešams noteikt, ka gadījumos, kad investīcijas īstenošanai nepieciešams veikt iepirkumu, ja vien tas ir iespējams un attiecināms, ņemot vērā attiecīgās investīcijas specifiku, tiek veikts **sociāli atbildīgais publiskais iepirkums**³⁵.
77. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumu anotācijā ietver arī informāciju par investīcijai plānotā **finansējuma dalījumu pa intervences kategorijām (kodiem)**, to atbilstību plānotajām atbalstāmajām darbībām, ievērojot AF plāna 2.pielikumā norādītās intervences kategorijas “Zaļajiem” mērķiem un Digitālajiem mērķiem (ja attiecināms).
78. Nozares ministrija un Valsts kanceleja iekļauj prasību informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos **ievadīt un uzkrāt KPVIS** informāciju:
- 1) **Informācijas ievades apjomu**, t.sk. vai nepieciešams uzkrāt datus par dalībniekiem;
 - 2) **Datu ievades regularitāti**, kas ir nepieciešama, lai uzraudzītu AF plāna ieviešanas progresu un nodrošinātu datu pieejamību un to apstrādi atbilstoši Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma un nacionālā ekonomikas un atveseļošanas un noturības plāna īstenošanas uzraudzības kārtībā³⁶ (turpmāk – AF MK noteikumi) noteiktajam;
 - 3) **Atbildības sadalījumu** starp CFLA, nozares ministriju un Valsts kanceleju un finansējuma saņēmēju datu ievadē. Nozares ministrija un Valsts kanceleja un CFLA vienojas par atbildības sadalījumu datu ievadē, nepieciešamības gadījumā slēdzot starpresoru vienošanās par sadarbību datu ievadē KPVIS (ja attiecināms³⁷).

³⁵ Iepirkumu uzraudzības biroja sagatavotā informācija par Sociāli atbildīgu publisko iepirkumu; pieejama šeit: <https://www.iub.gov.lv/lv/socialais-iepirkums>. Vienlaikus aicinām izmantot Vadlīnijas sociāli atbildīga publiskā iepirkuma īstenošanai; pieejamas: <https://www.iub.gov.lv/lv/media/658/download>; Ārvalstu prakses apkopojums; pieejams: <https://www.iub.gov.lv/lv/media/877/download>

³⁶ MK 2021.gada 7.septembra noteikumi Nr. 621 “Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna īstenošanas un uzraudzības kārtība”

³⁷ Piemēram, gadījumos, kad CFLA nav līgumslēdzējs

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 20

79. **Piekluvei projekta izdevumus un rādītāju sasniegšanu pamatojošai informācijai** un tās pieejamības termiņiem ir jābūt pielāgotiem AF MK noteikumos noteiktajiem termiņiem, kad jābūt pieejamajai AF plāna ieviešanas progressa informācijai, lai nozares ministrija un Valsts kanceleja varētu sagatavot informāciju pārvaldības deklarācijas sagatavošanai un progressa apkopojumu par veiktajām investīcijām pārskata periodā. Saskaņā ar AF MK noteikumos noteikto, pieejas tiesības tiek nodrošinātas saskaņā ar MK noteikumiem par KPVIS izveidošanas un izmantošanas 2014.–2020.gadam noteikto kārtību³⁸ un, ievērojot EK sniegtās norādes. Tāpat minētās tiesības pakārtoti tiek atrunātas līgumos vai vienošanās par AF investīcijas ieviešanas kārtību.
80. Gadījumos, kad projekta izdevumus pamatojošā dokumentācija būs pieejama tikai projekta īstenošanas vietā vai pie finansējuma saņēmēja, piemēram, dēļ tās apjoma, informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos nepieciešams noteikt tās pieejamības iespējas.
81. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos nosaka **projekta dokumentācijas glabāšanas nosacījumus un ilgumu** (piecu gadus pēc pēdējā maksājuma dalībvalstij, jeb līdz 2031.gada beigām), kuriem jābūt pieejamiem piecu gadus pēc pēdējā maksājuma veikšanas, ja vien specifiskie normatīvie akti nenosaka garāku dokumentu glabāšanas termiņu, piemēram, komercdarbības atbalsta gadījumā, kā arī AF investīciju administrēšanā iesaistīto investīciju piekļuves tiesības tiem.
82. MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā iekļauj informāciju, ka finansējuma saņēmējs nodrošina **vizuālās identitātes prasības** atbilstoši AF Regulā³⁹ noteiktajam un “Eiropas Savienības fondu 2021.–2027.gada plānošanas perioda un atveseļošanas fonda komunikācijas un dizaina vadlīnijas” noteiktajam. Aicinām MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā izmantot šādu redakciju: “... nodrošina informācijas un publicitātes pasākumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulas Nr. 2021/241 34. pantu un Eiropas Komisijas un Latvijas Republikas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansēšanas nolīguma 10.pantu, kā arī Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda un Atveseļošanas fonda komunikācijas un dizaina vadlīnijām”.
83. Vizuālās identitātes prasības ir kopīgas dalībvalstīm visām AF reformām un investīcijām. Finansēšanas nolīgumā ir noteikts, ka dalībvalstis, ieviešot AF reformas un investīcijas, visās saziņas darbībās projekta un dalībvalsts līmenī pareizi un labi redzamā veidā parāda ES emblēmu ar atbilstošu finansējuma paziņojumu, kas ir lasāms “**atbalsta Eiropas Savienība – JaunāPaaudzeES**”. Ja ES emblēma tiek parādīta kopā ar citu logotipu, tai jābūt redzamai vismaz tikpat labi saskatāmai un redzamai kā citiem logotipiem. Emblēmai jāpaliek atšķirīgai un atsevišķai, un to nevar mainīt, pievienojot citas vizuālas zīmes, zīmolus vai tekstu. Izņemot emblēmu, ES atbalsta izcelšanai nedrīkst izmantot citu vizuālo identitāti vai logotipu. Lai palīdzētu dalībvalstīm izpildīt šīs prasības, EK mudina

³⁸ MK 2015.gada 24.februāra noteikumi Nr.108 “Kārtība, kādā uzrauga un izvērtē Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanu, kā arī izveido un izmanto Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmu 2014.–2020.gadam”

³⁹ Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2021.gada 12.februāra regulas Nr. 2021/241 ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu 34.panta 2.puktam; pieejama <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0241&from=EN>

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atvēršanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 21

dalībvalstis izmantot lejupielādes centru (pieejams vietnē https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/), kā arī veidņu ģeneratoru (<https://www.euinmyregion.eu/generator>), atbilstošas vizuālās identitātes vai logotipu izveidei.

84. Projektus, kuri AF plānā identificēti kā **stratēģiski svarīgi projekti**, kuriem nepieciešami pastiprināti komunikācijas pasākumi, nepieciešams nosaukt informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos, norādot tiem paredzētos specifiskos komunikācijas pasākumus. Atbilstoši AF plānā noteiktajam, tiks nodrošinātas koordinētas komunikācijas aktivitātes ar EK par šādām stratēģiski svarīgām aktivitātēm un projektiem:
- Rīgas metropoles areāla transporta sistēmas zaļināšana;
 - Energoefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās, t.sk. vēsturiskajās ēkās, dzīvojamajās ēkās un uzņēmumos;
 - Pielāgošanās klimata pārmaiņām;
 - Valsts pārvaldes, t.sk. pašvaldību digitālā transformācija;
 - Uzņēmumu digitalizācija un inovācijas;
 - Digitālās prasmes visos līmeņos;
 - Nevienlīdzības mazināšana;
 - Veselības aprūpes infrastruktūras stiprināšana.
- Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos nosaka informāciju, par kādiem komunikācijas pasākumiem finansējuma saņēmējam ir jāinformē nozares ministrija vai Valsts kanceleja, vai CFLA gadījumos, kad CFLA būs līgumslēdzējs.
85. Nozares ministrijai un Valsts kancelejai informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos nepieciešams noteikt pamata saistības un pienākumus finansējuma saņēmējam, ietverot tādus nosacījumus, kādi nozares ministrijai vai Valsts kancelejai būtu pietiekami, lai gūtu pārlicību par sasniedzamo rādītāju atbilstošu sasniegšanu, vienlaikus **paredzot nosacījumus grozījumu veikšanai līgumā vai vienošanās par projektu īstenošanu**⁴⁰. Uz minēto saistību un pienākumu pamata CFLA iekļaus attiecīgus nosacījumus līgumā vai vienošanās par projekta īstenošanu starp CFLA un finansējuma saņēmēju, gadījumos, kad CFLA būs līgumslēdzējs.
86. Nozares ministrijai un Valsts kancelejai, izstrādājot informatīvo ziņojumu vai MK noteikumus, nepieciešams paredzēt finansējuma saņēmēja pienākumu, tiklīdz ir zināma informācija par iepirkumu izsludināšanas brīdi, **iesniegt iepirkumu plānu KPVIS** par visiem investīcijas ieviešanai plānotajiem iepirkumiem, kuru rīkošanai paredzēts piemērot publisko iepirkumu regulējumu – Publisko iepirkumu likumu, Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju likumu, Iepirkumu uzraudzības biroja vadlīnijām “Iepirkumu vadlīnijas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem”⁴¹ vai MK 2017. gada 28. februāra noteikumus Nr. 104 “Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem”.
87. Nozares ministrija un Valsts kanceleja izvērtē nepieciešamību informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos noteikt **līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu vienpusēja**

⁴⁰ Nav attiecināms uz gadījumiem, kad nosacījumi tiek atrunāti iestādes iekšējā normatīvajā aktā

⁴¹ <https://www.iub.gov.lv/lv/iepirkumu-vadlinijas-sabiedrisko-pakalpojumu-sniedzējiem>

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 22

uzteikuma nosacījums, nosakot, ka līgumslēdzējam ir tiesības vienpusēji atkāpties no noslēgtā līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu jebkurā no šādiem gadījumiem:

- finansējuma saņēmējs nepilda līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu, tai skaitā netiek ievēroti projektā noteiktie termiņi vai ir iestājušies citi apstākļi, kas negatīvi ietekmē vai var ietekmēt investīcijas vai noteikto rādītāju sasniegšanu;
- finansējuma saņēmējs projekta īstenošanas laikā apzināti ir sniedzis nepatiesu informāciju;
- citos gadījumos, ko paredz līgums vai vienošanās par projekta īstenošanu.

VI Investīciju uzraudzība

88. Nozares ministrija un Valsts kanceleja uzraudzības nolūkos var izvērtēt lietderību noteikt biežāku AF plāna 2.pielikumā noteikto **rādītāju: atskaites punktu un mērķa sasniegšanas** dalījumu, ņemot vērā plānoto investīcijas ieviešanas progresu dalījumā pa gadiem. Nozares ministrija un Valsts kanceleja informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos **nosaka arī uzraudzības rādītājus (monitoring indicators)** atbilstoši AF Darbības kārtībai (*operational arrangements*), kā **arī kopējos rādītājus un to apakšrādītājus**⁴², kas piemērojami investīcijas īstenošanai.
89. Investīcijas projektiem kopsummā jānodrošina atskaites punktu vai mērķu sasniegšana pilnā apmērā atbilstoši AF plānā ietvertajiem un informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos noteiktajiem sasniedzamajiem atskaites punktiem un mērķiem, paredzot to sasniegšanu noteiktā laika periodā, lai nepieļautu AF plāna neizpildi saskaņā ar CID. Nozares ministrija un Valsts kanceleja laikus vērtē riskus un rosina priekšlikumus rīcībai FM pusgada ziņojumā vai, ja ir nepieciešama ātra rīcība AF investīciju ieguldījumu efektīvizēšanā, virza atsevišķu informatīvo ziņojumu MK. Minētais attiecas arī uz tiem gadījumiem, kad atskaites punktu un mērķu sasniegšanu ietekmē vai var ietekmēt šo vadlīniju 31.punktā minēto nosacījumu iestāšanās riski un kurus nepieciešams preventīvi mazināt/ novērst un par ko ir nepieciešams MK lēmums.
90. Gadījumos, kad nozares ministrija vai Valsts kanceleja konstatē, pēc vadlīniju iepriekšējā punktā minētās rīcības, ka AF plānā un pielikumos noteiktos rādītājus nebūs iespējams sasniegt, vai nepieciešamas izmaiņas AF plānā un tā pielikumos saistībā ar noteikto izmaksu aprēķina metodiku, kā arī jebkādas citas būtiskas izmaiņas⁴³, nozares ministrijai vai Valsts kancelejai nepieciešams informēt FM kā AF plāna koordinējošo iestādi par nepieciešamību gatavot grozījumus AF plānā. FM kā AF plāna koordinējošā iestāde izvērtēs rosināto grozījumu AF plānā nepieciešamības pamatojumu.

⁴² Komisijas 2021.gada 28.septembra Deleģētā regula (ES) Nr. 2021/2106, ar kuru, nosakot atveseļošanas un noturības rezultātu pārskata kopējos rādītājus un detalizētos elementus, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu pielikums "Kopējo rādītāju saraksts"; pieejams: [EUR-Lex - 32021R2106 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexUri.do?uri=CELEX:32021R2106-EN); Latvijai saskaņotais kopējo rādītāju saraksts pieejams: https://www.esfondi.lv/upload/anm/af-kopejie_raditaji_-04032021.xlsx; Ar Eiropas Komisiju saskaņotais kopējo rādītāju saraksts katrai investīcijai pieejams ESfondi.lv; https://www.esfondi.lv/upload/anm/af-kopejie_raditaji_-04032021.xlsx

⁴³ Šo vadlīniju ietvaros par būtiskām izmaiņām tiek uzskatītas tādas izmaiņas, kas nav iespējams bez attiecīgiem grozījumiem aktuālajā apstiprinātajā AF plānā un tā pielikumos.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 23

91. Gadījumos, kad nozares ministrija vai Valsts kanceleja konstatē, ka ir nepieciešami grozījumi AF investīcijas ieviešanas nosacījumos, kas ir iespējami bez grozījumiem AF plānā, ir nepieciešams izvērtēt šo ieviešanas nosacījumu ietekmi uz kopējo AF investīcijas īstenošanas aprakstu un, ja attiecināms, sagatavot attiecīgus grozījumus MK noteikumos par AF investīcijas īstenošanu, vai, informatīvā ziņojuma gadījumā, izvērtēt nepieciešamo grozījumu būtiskumu un, nepieciešamības gadījumā, izstrādāt papildinošu informatīvo ziņojumu un tam pievienot MK sēdes protokollēmumu, lai noteiktu nepieciešamos jaunus vai precizējošus uzdevumus un MK līmenī precizētu informāciju par iepriekš MK apstiprināto AF investīcijas īstenošanas kārtību, atbildības sadalījumu un termiņiem u.c. aspektiem. Minēto izmaiņu ietekmi un nepieciešamību virzīt MK noteikumu projektu vai papildinošu informatīvo ziņojumu katra atbildīgā ministrija izvērtē pati, lemjot par to, cik būtiski par minēto jautājumu ir informēt MK. Gadījumā, ja izmaiņas ir maznozīmīgas, to iespējams risināt ar precizējumiem iekšējās procedūrās, resora izstrādātajos tiesību aktos, tāpat iespējams izmaiņas apkopot par lielāku laika periodu un virzīt vienkopus vēlākā posmā, ja vien nav nepieciešams tūlītējs MK lēmums, piemēram, par jau minēto īstenošanas kārtību, atbildības sadalījumu vai būtiskām termiņa izpildes nobīdēm.
92. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos, nepieciešams **noteikt pārbaužu un uzraudzības nosacījumus**, ņemot vērā investīcijas specifiku, vienlaikus ņemot vērā, ka projektu izdevumu veikšanas termiņš un investīciju ieviešanas termiņš ir līdz 2026.gada 31.augustam. Attiecīgi nepieciešams plānot pārbaužu un uzraudzības pasākumus, tā, lai līdz minētajam termiņam būtu iespējams gūt pārlicību par atskaites punktu un mērķu sasniegšanu, to pamatojošās dokumentācijas pietiekamību.
93. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos ietver nosacījumus **vismaz šādu pārbaužu veikšanai**:
- 1) interešu konflikta, korupcijas un krāpšanas novēršana;
 - 2) dubultfinansējuma riska novēršana;
 - 3) sasniegto atskaites punktu un mērķu pamatojošās dokumentācijas pārbaude, t.sk. datu ticamības pārbaude.
94. Gadījumos, ja AF investīciju plānots īstenot, paredzot, ka finansējuma saņēmējs atbalstu sniedz tālāk gala labuma guvējiem (daudzpakāpju pārvaldības projekti), MK noteikumos nozares ministrija vai Valsts kanceleja atrunā pienākumu finansējuma saņēmējam nodrošināt vismaz šādas pārbaudes gala labuma guvēju līmenī:
- 1) interešu konflikta, korupcijas un krāpšanas novēršana;
 - 2) dubultfinansējuma riska novēršana;
 - 3) sasniegto atskaites punktu un mērķu pamatojošās dokumentācijas pārbaude, t.sk. datu ticamības pārbaude.
95. Gadījumos, kad CFLA būs līgumslēdzējs, CFLA nodrošinās:
- 1) projektu iesniegumu atlases veikšanu, ja projektu iesniegumu atlase ir paredzēta/ nepieciešama;
 - 2) līgumu vai vienošanās par projektu īstenošanu noslēgšanu;
 - 3) izlases veidā veiks pārbaudes par interešu konflikta, krāpšanas un korupcijas, kā arī dubultfinansējuma riska novēršanas pārbaudes;

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 24

- 4) pārbaudes projektu īstenošanas vietās (pārbaudāmo projektu izlasi veidojot atbilstoši CFLA iekšējā procedūrā noteiktajam);
- 5) komercdarbības atbalsta nosacījumu ievērošanas pārbaudes, ja tās ir CFLA atbildībā atbilstoši MK noteikumos vai informatīvajā ziņojumā par AF investīcijas ieviešanu noteiktajam;
- 6) projekta ieviešanas progressa un sasniegto rādītāju pārbaudes;
- 7) datu ticamības pārbaudes.

96. Gadījumos, kad CFLA nebūs līgumslēdzējs, tā izlases veidā veiks interešu konflikta, krāpšanas un korupcijas, sasniegto rādītāju, kā arī dubultfinansējuma riska novēršanas pārbaudes.

97. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumu anotācijā apraksta plānoto papildinātību, sinerģiju un demarkāciju, lai būtu iespējams veikt šīs kārtības iepriekšējos punktos minēto pārbaudi attiecībā uz dubultfinansējuma riska novēršanu.

98. AF ietvaros nav obligātas prasības nodrošināt veikto investīciju ilgtspēju pēc projektu pabeigšanas, taču uzturēšanas izmaksu plānošana ir uzskatāma par labu finanšu plānošanu. Attiecīgi aicinām atbildīgās nozares ministrijas un Valsts kanceleju, plānojot AF investīcijas ieviešanas nosacījumus, izvērtēt ilgtspējas nodrošināšanas prasību iekļaušanu ieviešanas nosacījumos, ņemot vērā plānoto investīciju specifiku, ja nepieciešams, norādot arī plānoto finansējuma avotu uzturēšanas izmaksu segšanai, kas nevar būt AF finansējums.

VII Ar komercdarbības atbalsta saņemšanu saistītie nosacījumi (ja attiecināms)

99. Informatīvajā ziņojumā vai MK noteikumos iekļauj visus nosacījumus attiecībā uz komercdarbības atbalstu atbilstoši investīcijai piemērojamajiem Eiropas Savienības un nacionālajiem komercdarbības atbalsta normatīvajiem aktiem, tai skaitā (ja piemērojamais komercdarbības atbalsta regulējums to paredz):

- 1) maksimālā atbalsta summa individuālam projektam, piemērojamās procedūras projektiem atsevišķiem mērķiem, piem., reģionālais atbalsts, pētījumu atbalsts, atbalsts vides aizsardzībai;
- 2) piemērojamā komercdarbības atbalsta intensitāte;
- 3) pieļaujamā atbalsta apmērs;
- 4) izslēgtās nozares, neatbalstāmās darbības un specifiskie nosacījumi konkrētā mērķa ietvaros noteiktām nozarēm un darbībām;
- 5) atbalsta summēšana (kumulācija);
- 6) Mazā un vidējā uzņēmēja (MVU) definīcija (ja attiecināms);
- 7) grūtībās nonākušu uzņēmumu definīcija;
- 8) stimulējošās ietekmes nosacījums (ja attiecināms);
- 9) komercdarbības atbalsta sniedzēj institūcija;
- 10) nosacījums, ka atbalsts netiek sniegts saņēmējam, uz kuru attiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar ko atbalsts tiek atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar kopējo tirgu (ja attiecināms);
- 11) atbalsta instruments;

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments		Dokumenta nosaukums: <i>Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atvēršanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu</i>		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu stratēģijas departaments	Apstiprināts Finanšu ministrijas VSV vietā Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktors E.Šadris	Variants: 2	Datums: 11.07.2022.	Lappuse: 25

- 12) nosacījums par saimniecisku darbību nošķiršanu no nesaimnieciskām darbībām (ja attiecināms) un atbalstāmo un neatbalstāmo darbību nošķiršanu;
- 13) norāde par atbalsta piešķiršanas brīdi;
- 14) termiņš, līdz kuram var pieņemt lēmumu par atbalsta piešķiršanu;
- 15) atbildības sadalījumu starp atbalsta sniedzēju un finansējuma saņēmēju, proti, tiesības un pienākumus, tai skaitā uzraudzības nosacījumus (arī, lai pārlicinātos, ka finansējuma saņēmējam piešķirtais finansējums, kas nav kvalificējams kā komercdarbības atbalsts, tāds saglabājas arī visā uzraudzības periodā);
- 16) atbalsta publicēšanas nosacījumi;
- 17) dokumentu glabāšanas un uzraudzības nosacījumi;
- 18) norāde par atbalstāmajām darbībām un attiecināmo izmaksu pozīcijām, kurās tiek sniegts komercdarbības atbalsts;
- 19) nosacījums par nelikumīga un nesaderīga komercdarbības atbalsta atgūšanu;
- 20) papildus specifiski atbalsta nosacījumi atkarībā no piemērojamā komercdarbības atbalsta regulējuma (ja attiecināms).